

Tại sao người trẻ dễ kiêu ngạo rồi tự đánh mất chính mình?

ISSN: 2734-9195 10:10 07/09/2025

Tuổi trẻ vốn được coi là quãng đời đẹp nhất - tràn đầy năng lượng, khát vọng và cơ hội. Nhưng chính trong giai đoạn ấy, không ít người trẻ rơi vào cái bẫy kiêu ngạo: khi thành công thì tự cao, khi thất bại thì bi quan, để rồi dần đánh mất bản thân.

Câu chuyện không mới, nhưng chưa bao giờ cũ. Nó đặt ra một câu hỏi: Tại sao lại như vậy, và làm sao để người trẻ tìm lại sự cân bằng?

Gốc rễ của sự kiêu ngạo

Kiêu ngạo ở người trẻ thường bắt nguồn từ ba yếu tố:

- + Sức mạnh mới mẻ: Khi vừa gặt hái một chút thành tựu, họ dễ nhầm tưởng rằng mình đã đủ giỏi để đứng trên người khác.
- + So sánh không ngừng: Thời đại mạng xã hội khiến việc so sánh trở nên thường trực. Người trẻ thấy mình nổi bật hơn ai đó liền sinh kiêu, nhưng khi tụt lại lại rơi vào chán nản.
- + Thiếu trải nghiệm sâu: Tuổi trẻ chưa đi qua nhiều va vấp, nên cái nhìn về đời sống còn hạn hẹp, dẫn đến dễ phán xét và dễ ảo tưởng.

Lời dạy của đức Phật

Đức Phật từng dạy: **“Thắng vạn quân không bằng tự thắng mình. Tự thắng mình là chiến công oanh liệt nhất”.**

Câu nói này cho thấy: Cái gốc của tu dưỡng không nằm ở việc chinh phục bên ngoài, mà ở khả năng làm chủ nội tâm.

Người trẻ có thể thành công, có thể nổi tiếng, nhưng nếu không kiểm soát được lòng kiêu ngạo, thì sớm muộn cũng thua chính mình.

Kiêu ngạo khiến ta lạc lối, đánh mất đi sự khiêm tốn - vốn là nền tảng của trí tuệ.

Tại sao người trẻ dễ kiêu ngạo rồi tự đánh mất chính mình?

Khi thành công - cần tỉnh táo

Nhiều người trẻ thành công sớm, nhưng thay vì giữ tâm cầu tiến, họ lại vội vàng tự mãn. Họ quên rằng thành công hôm nay chưa chắc đảm bảo cho ngày mai. Khi cái tôi quá lớn, họ khó lắng nghe, khó học hỏi, dần dần đánh mất cơ hội tiến xa hơn. Thành công khi ấy biến thành một cái bẫy ngọt ngào, khiến con người dừng lại trong ảo tưởng.

Khi thất bại - cần kiên định

Ngược lại, có người trẻ khi thất bại thì rơi vào cực đoan bi quan. Họ cho rằng mình không có giá trị, rồi tự bỏ cuộc. Thực ra, thất bại chính là “bài học sống” giúp con người trưởng thành. Nếu biết hạ cái tôi, biết chấp nhận và học từ sai lầm, thì thất bại lại trở thành bàn đạp vững chắc để đi xa hơn.

Con đường để không đánh mất chính mình

- + Giữ tâm khiêm tốn: Khiêm tốn không phải hạ thấp mình, mà là biết rằng ngoài mình còn có nhiều điều cần học hỏi.
- + Rèn luyện tự chủ: Nhận diện cảm xúc, kiểm soát cái tôi, biết dừng lại trước khi tự mãn hoặc tự ti.

+ Học cách phục vụ: Thay vì chỉ nghĩ đến bản thân, hãy đặt câu hỏi: việc mình làm mang lại lợi ích gì cho người khác?

+ Kiên trì rèn luyện: Thành công bền vững không đến từ khoảnh khắc chói sáng, mà từ quá trình kiên nhẫn rèn luyện, tích lũy từng ngày.

Kết luận

Người trẻ dễ kiêu ngạo rồi tự đánh mất mình vì chưa đủ trải nghiệm để hiểu rằng: Tất cả thành công và thất bại chỉ là những bước đi trong hành trình trưởng thành.

Lời dạy của Đức Phật về “tự thắng mình” chính là kim chỉ nam. Khi biết chiến thắng bản ngã, người trẻ sẽ không còn sợ hãi trước thất bại, không còn tự mãn trước thành công, và quan trọng hơn cả: sẽ không bao giờ đánh mất chính mình.

Tác giả: **Nguyễn Huy Du**